

ČESKÁ REPUBLIKA - OKRESNÍ SOUD PRAHA-VÝCHOD

Na Poříčí 20/1044, 112 97 Praha 1

tel. 221 729 311 (399)

e-mail: podatelna@osoud.phav.justice.cz, ID datové schránky: zyaabwu

43 Si 43/2021

XXXXXX
XXXXXX
XXXXXX

ROZHODNUTÍ

Okresní soud Praha – východ rozhodl ve věci účastníka XXXXXXXXXX, o žádosti o informace dle zákona č. 106/1999 Sb., takto:

Podle § 15 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, v platném znění (dále jen „zákon č. 106/99 Sb.“) se odmítá žádost účastníka XXXXXXXXXX, (dále jen žadatel) ze dne 16.2.2021, kterou se domáhal poskytnutí anonymizované výrokové části obžaloby ve věci spisové značky 2T 76/2020.

Odůvodnění:

1. Dne 16.2.2021 obdržel Okresní soud Praha – východ (dále jen „soud“) shora uvedenou žádost žadatele. Předmětem žádosti je poskytnutí anonymizované výrokové části obžaloby ve věci spisové značky 2T 76/2020 .
2. Zákon č. 106/99 Sb. označuje za povinný subjekt dle § 2 odst. 1 toho, kdo má poskytovat informace vztahující se k jeho působnosti, a to státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány a veřejné instituce. V § 2 odst. 2 citovaného zákona je určeno, že povinnými subjekty jsou dále ty subjekty, kterým zákon svěřil rozhodování o právech, právem chráněných zájmech nebo povinnostech fyzických nebo právnických osob v oblasti veřejné správy, a to pouze v rozsahu této jejich rozhodovací činnosti.
3. Podle § 15 odst. 1 zákona č. 106/99 Sb. platí, že pokud povinný subjekt žádosti, byť i jen zčásti, nevyhoví, vydá ve lhůtě pro vyřízení žádosti rozhodnutí o odmítnutí žádosti, popřípadě o odmítnutí části žádosti (dále jen "rozhodnutí o odmítnutí žádosti"), s výjimkou případů, kdy se žádost odloží.
4. Podle § 11 odst. 4 písm. a) a b) zákona č. 106/99 Sb. povinné subjekty dále neposkytnou informace o probíhajícím trestním řízení, pokud by její poskytnutí ohrozilo nebo zmařilo účel trestního řízení, zejména zajištění práva na spravedlivý proces, a dále též informace o rozhodovací činnosti soudů, s výjimkou rozsudků.
5. Z informačního systému soudu (ISAS) bylo zjištěno, ve věci sp.zn. 2T 76/2020 je vedeno trestní řízení podáním obžaloby u soudu, věc je dosud nevyřízena. Žadatel se tedy domáhá poskytnutí informace o probíhajícím trestním řízení, které se nachází ve fázi podání obžaloby u soudu. Věc dosud nebyla soudem projednána, tedy nekonalo se hlavní líčení, obžaloba nebyla dosud před soudem oficiálně přednesena. V řízení před soudem bude tedy prováděno

dokazování k objasnění skutečnosti rozhodných pro trestní řízení, přičemž poskytnutí obžaloby by tuto povinnost, kterou soud v řízení má, mohlo ohrozit. Trestní řízení není dosud ukončeno, účastníci řízení se budou vyjadřovat k jednotlivým důkazům, jak budou prováděny, stejně tak budou mít právo navrhovat doplnění dokazování, doplnit dokazování může též soud. Trestní řízení tak nepochyběně není nikterak uzavřené, pokud jde o objasnění skutečnosti rozhodných pro trestní řízení. Poskytnutím obžaloby by též byla porušena zásada, že dokud pravomocným odsuzujícím rozsudkem není vina vyslovena, nelze se na toho, proti němuž se vede trestní řízení, hledět, jako by byl vinen (viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp.zn. 1 As 44/2010-103). To platí i přesto, že žadatel požaduje obžalobu pouze ve výrokové části, s anonymizovanými údaji obžalovaných, neboť se jedná o trestní řízení, které je mediálně známé jako kauza Bereta, a tudíž i při anonymizaci osobních údajů by bylo nepochybně, koho se věc týká. Rovněž nelze přehlédnout, že neposkytnutí textu obžaloby před jejím přednesením v řízení před soudem je legitimním cílem v podobě zachovávání autority a nestrannosti soudní moci (viz nález pléna Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 2/10 citující rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci Campos Daamaso proti Portugalsku ze dne 24.4.2008, č. stížnosti 17107/05).

6. Z výše uvedených důvodů dospěl soud k závěru, že je dána zákonná výjimka upravená v ustanovení § 11 odst. 4 písm. a) zákona č. 106/99, neboť poskytnutí informací o probíhajícím trestním řízení (tedy obžaloby) by mohlo ohrozit anebo zmařit účel trestního stíhání.
7. Vzhledem k tomu, že zákon omezuje shora uvedené právo žadatele, povinný subjekt dále posuzoval, zda v tomto konkrétním případě není dána naléhavá společenská potřeba na omezení základního práva obžalovaného (obžalovaných) na ochranu práv a svobod, a zkoumal splnění podmínky nezbytnosti omezení tohoto základního práva a svobody jednotlivce v demokratické společnosti.
8. Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 17. 10. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1378/16, konstatoval, že:
„Právo na informace ve veřejném zájmu není absolutní; pokud jeho výkon zasahuje do práva na ochranu soukromého života, chráněného článkem 10 Listiny a článkem 8 Úmluvy, je nutno v každém jednotlivém případě všechna tato práva poměřovat, a zajistit mezi nimi spravedlivou rovnováhu, neboť jde o práva rovnocenná. Takovou povinnost mají i všechny subjekty aplikující relevantní právní úpravu, obsaženou v zákoně o svobodném přístupu k informacím, tj. osoby poskytující informaci, správní orgány a soudy v systému správního soudnictví. Žádným zákonem nelze abstraktně vyloučit ochranu základních práv a svobod, zaručenou ústavním pořádkem. V každém jednotlivém případě střetu ústavně zaručených práv musejí soudy a jiné orgány veřejné moci zvážit význam a intenzitu dotčených práv.“
9. Při řešení konfliktu mezi základními lidskými právy a svobodami je využíván tzv. test proporcionality, jehož výsledkem je závěr o nutnosti upřednostnit jedno z konkurenčních si subjektivních práv při současném minimálním omezení práva druhého., skládající se ze tří kritérií, která byla definována v nálezu Ústavního soudu ze dne 13. 8. 2002, sp. zn. Pl. ÚS 3/02: „*První z nich je princip způsobilosti naplnění účelu (nebo také vhodnosti), dle něhož musí být příslušné opatření vůbec schopno dosáhnout zamýšleného cíle, jímž je ochrana jiného základního práva nebo veřejného statku. Dále se pak jedná princip potřebnosti, dle něhož je povoleno použít pouze nejšetrnějšího – ve vztahu k dotčeným základním právům a svobodám – z více možných prostředků. Třetím principem je princip přiměřenosti (v užším smyslu), dle kterého újma na základním právu nesmí být nepřiměřená ve vztahu k zamýšlenému cíli, tj. opatření omezující základní lidská práva a svobody nesmí, jde-li o kolizi základního práva či svobody s veřejným zájmem, svými negativními důsledky přesabovat pozitiva, která představuje veřejný zájem na těchto opatřeních.*“

10.V posuzovaném případě žadatel požadoval poskytnutí výrokové části obžaloby v konkrétní trestní věci. Požadované informace jsou informacemi, které povinný subjekt neposkytuje, když poskytování takových informací je zapovězeno podle § 11 odst. 4 písm. a) zákona č. 106/99 Sb. Zásah do práva na informace spočívající v odmítnutí žádosti je plně způsobilý dosáhnout sledovaného cíle, a to neposkytnutí informací, jejichž poskytnutí zákon vylučuje. Princip vhodnosti je tedy naplněn. Nelze ani použít šetrnější opatření, než je odmítnutí žádosti v celém rozsahu, a to s ohledem na charakter žádosti, která cílí pouze na získání výrokové části obžaloby. Princip potřebnosti je rovněž také naplněn.

11.Pokud jde o třetí princip přiměřenosti, povinný subjekt se zabýval hodnocením, zda existuje nějaký veřejný zájem na poskytnutí žádané informace, neboť právo na informace je politickým právem, které slouží k realizaci svobody projevu. Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 11. 3. 2015, čj. 1 As 229/2014 – 48, konstatoval: „*Právo na poskytování informací je odrazem principu veřejné kontroly fungování státu. (...) Je vždy nutné zkoumat, zda existuje legitimní zájem na tom, aby se postup vůči konkrétní osobě stal součástí veřejné diskuse. Tento legitimní zájem je zpravidla dán, týká-li se činnost státních orgánů osob veřejně činných, a to z důvodu práv jejich veřejné činnosti. Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 18. 12. 2002, sp. zn. III. ÚS 156/02, k povaze práva na informace uvedl, že jej „nelze chápat jako neomezené právo člověka na uspokojení osobní zvědavosti či zvídavosti. Je to právo na informaci v politickém slova smyslu, chápanou velmi široce, tj. takovou, kterou člověk žijící ve státě potřebuje k tomu, aby v praktický dosažitelné míře znal, co se děje na veřejnosti v jeho okolí.“*

12.Z obsahu požadované informace nelze určit, zda jde o veřejný zájem, když žadatel neuvedl žádný důvod, pro který žádá poskytnutí informace. Nebylo tudíž možné posoudit, zda je v jeho případě dán legitimní důvod, který by mohl odůvodnit zásah do práva na spravedlivý proces, zejména presumpce neviny, která má svůj podklad v čl. 40 Listiny základních práv a svobod (dále jen „LZPS“) a omezení práva na informace v § 11 odst. 4 písm. a) zákona č. 106/99 Sb. Vzhledem k tomu, že zákon mezi náležitosti žádosti nezahrnuje uvedení důvodu podání žádosti, povinný subjekt nevyzýval žadatele k jeho doplnění. Nicméně i bez uvedení účelu, pro který byla požadována tato informace, dospěl povinný subjekt k závěru, že zájem společnosti omezit právo na informace týkající se poskytnutí obžaloby pro skutečností v ní uvedené aktuálně převažuje nad zájmem, který mají naplňovat ustanovení zákona č. 106/99 Sb., což ustanovení § 11 odst. 4 písm. a) zákona č. 106/99 Sb., vyjadřuje. Je nepochybně, že žadateli je známo, co je předmětem trestního řízení, proti komu obžaloba směřuje, neboť svoji žádost označil konkrétní spisovou značkou. Byť se žadatel domáhá poskytnutí pouze výrokové části obžaloby, i poskytnutí této informace v probíhajícím (tedy pravomocně neskončeném trestním řízení), by bylo za této situace v rozporu s čl. 40 odst. 2 LZPS, dle něhož každý, proti němuž je vedeno trestní řízení, je považován za nevinného, pokud pravomocným odsuzujícím rozsudkem soudu nebyla jeho vina vyslovena, a v širším kontextu i nad čl. 7 popř. 10 LZPS (ochrana soukromí, ochrana jména, dobré pověsti, osobní cti). Po provedení testu proporcionality povinný subjekt dospěl k závěru, že v daném případě převažuje zájem na ochraně práv na zaručení presumpce neviny (čl. 40 LZPS), jakož i zachování autority a nestrannosti soudní moci (jak je uvedeno shora pod bodem 3 tohoto rozhodnutí), nad právem žadatele na informace. Za dané situace neexistuje jiná možnost než žadatelovu žádost odmítnout, když podle čl. 17 odst. 4 Listiny základních práv a svobod je omezení práva na přístup k informacím za účelem ochrany práv druhých zcela legitimní a přípustné.

13.Z výše uvedených důvodů dospěl soud k závěru, že je dána zákonná výjimka upravená v ustanovení § 11 odst. 4 písm. a) zákona č. 106/99, neboť poskytnutí informací o probíhajícím trestním řízení (tedy obžaloby) by mohlo ohrozit anebo zmařit účel trestního stíhání a po provedeném testu proporcionality nebyl shledán veřejný zájem odůvodňující

poskytnutí takové informace. Proto soud postupoval podle ustanovení § 15 odst. 1 zákona č. 106/99 Sb., a žádost odmítl.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí se lze podat odvolání ve lhůtě 15ti dnů ode dne doručení rozhodnutí, a to k Ministerstvu spravedlnosti České republiky prostřednictvím Okresního soudu Praha - východ.

Praha 2. března 2021

Mgr. Jana Stejskalová v. r.
předsedkyně
Okresního soudu Praha-východ